

odpeljejo po kanalih in nad ilovico pušče le pol metra vode, da je prehitro ne osuši solnčna vročina. S pomočjo lesenih dvigal, na katere so pritrjene platnene vreče, spravljajo ilovico iz jam in jo zmečejo v posebne bazene. Tukaj ilovico očistijo raznih trdih primesi, jo zmešajo s slamo in premesijo z nogami. Nato jo zbijajo v razne oblike. — Vzhodna opeka je mnogo večja nego naša.

Še le sedaj jo pustijo na solncu, da se nekako na pol osuši in jo ogladijo z rokami. Pravo sušenje sledi za tem. — Večkrat položijo opeko na strehe peč, v katerih kurijo, da se pospeši sušenje.

Nežgano opeko izdelujejo v maju ter juniju, ker ima tedaj solnce največjo moč. Eden delavec napravi na dan po 1500—1800 komadov.

Za malto so rabili nekda in še danes zmes iz ilovice, apna in gipsa. V Mezopotamiji je bila v navadi malta iz ilovice ter pepela.

Izdelavi nežgane opeke so posvečali v svetopisemskih časih največjo skrb. Posebno so gledali na to, da je bila opeka dobro zgnjetena in posušena, ker sicer je razdejal dež stavbo v kup blata.

Treba pomisliti, da so bila skoro vsa starodavna azijska mesta obzidana z nežgano opeko. Ako je hotel mesto obkrogovati sovražnik prodreti obzidje, je napeljal pod njega vodo, ki ga je izpodjedla v kratkem času, ako ni bil zid iz najboljšega materiala.

Iz zgodovine je znano, da je napeljal špartanski kralj pri obleganju mesta Mantinea v Grčiji reko Ophnis pod obzidje in je na ta način porušil vse utrdbe ter se polastil mesta.

Ista usoda je zadela starodavne in mogočne Ninive. Pri nekem obleganju je zmanjkalo v velikem mestu vode. — Ninivljani so speljali pod obzidjem v mesto reko Tigris. Temelji obzidja so bili iz slabe opeke, voda jih je izpodjedla in sovražnik je osvojil mesto.

V maloazijskem starodavnem mestu Milet je obstojala posebna stavbena policija. Njena naloga je bila, da je nadzirala izdelavo opeke, ki se je morala pred uporabo sušiti na solncu celih pet let.

Še danes se odbije ob zidovju stolpa smirja iz Buchare vsaka krogla. Stolp so pozidali iz opeke tako-le: na golo zemljo brez temeljev so nanosili 60 cm na visoko mokre ilovice. Ilovico so premesili s slamo in pustili to plast, da se je osušila. Na prvo plast je prišla druga, tretja, četrta itd. Na ta način so zgradili stolp, ki je še danes prav dobro ohranjen in priča o trpežnosti azijske nežgane opeke.

*

Uresničene sanje.

Nemec Günther Plüschow je bil letalec v nemški koloniji Tsingtau na Kitajskem. Ko je izbruhnila leta 1914 svetovna vojna, je pobegnil na letalu iz Kitajske na Japonsko in od tamkaj v Severno Ameriko. Na potu iz Amerike v Evropo je padel v roke Angležem. Posrečil se mu je pobeg, dosegel je obal Holandije in vstopil v nemško vojsko

1000 dinarjev dobiš!

Vsak naročnik Slovenskega Gospodarja, ki je plačal za celo leto 1930 naročnino, dobi 1000 dinarjev podpore, ako bi v letu 1930 pogorela hiša, v kateri stanuje. To podpore ne dobi samo lastnik hiše, ako pogori hiša nad njim, ampak tudi najemnik, ofer, majer ali viničar, sploh vsak, ki nad njim pogori hiša, če je plačal celoletno naročnino. Podpore izplača uprava Slovenskega Gospodarja. Plašajte torej naročnino za celo leto, da boste v slučaju nesreče deležni 1000 Din podpore.

kot pilot. Celo vojno se mu ni nič zgodilo in je nastopil sopetni svetovni mir čil in zdrav.

Po vojni se je zasibal v sanje, da mora na vsak način v nekaj letih postati milijonarski bogataš. Celo njegovo življenje se je osredotočilo v stremenje po bogastvu. A, kako obogateti, ko pa je bil siromak in je znal le voditi letalo.

Pri brankanju po raznih knjigah je doznal da veliki otok ob vznožju Južne Amerike »Feuerland« še ni raziskan. Na otoku so ledeniki preko 2000 m višine, pragozdi s popolnoma južnim rastlinstvom, kivalstvom, rekami, vodopadi itd. Sploh je ta zemlja vsestranski raj naravne krasote, ki pa še rado vednemu svetu ni razkrit, ker je z morske strani skoro nemogoče pristati na otoku radi prestrme obali. Zagrizel se je v načrt: Odpluti preko širnega Oceana na Feuerland, raziskati otok z aeroplanom in ustvariti filme, ki bi mu naj vrgli po povratku milijone.

S prosjačenjem ter beračenjem je nabrat toliko denarja, da si je pustil zgraditi 20 m dolg čoln z jadrni in enim manjšim motorjem. Vzel je na krov ladje še pet tovarišev in enega psa.

Znana nemška tvrdka Braun in Blanchard mu je obljubila, da bo poslala v Magallanes zaliv (med Feuerlandom in Južno Ameriko) letalo z imenom »Srebrni kondor«. Aeroplan bo pripravljen v zabojih in bo že čakal na mornarje. Tvrdka je bila prepričana, da sanjač o milijonih cilja ne bo dosegel, a vendar je držala dano obljubo.

Po nepopisnih težkočah, nevarnostih ter blodnjah je Plüschow preplul na neznatnem čolnu Ocean in se usidral v pristanišču Magallanes zalivu. Tukaj je že čakal nanj »Srebrni kondor«, razdeljen po delih in spravljen v zaboj.

Plüschow čisto sam z enim tovarišem je sestavljal letalo in se odpravil na njem nad Feuerlandijo, kjer se mu je posrečilo, da je spravil na filme vse naravne krasote neraziskanega in le po pripovedovanju in slikah iz domišljije znanega otoka.

Ko je končal filmanje cele Feuerlandije, se je ukrcaj v zalivu s čolnom ter letalom na parnik in izstopil te dni v Hamburgu na Nemškem.

Po radiju je zvedel nemški narod o uspehih in junaški plovbi svojega rojaka in mu priredil pri izkrcanju kraljevski sprejem.

Razne filmske družbe v Nemčiji in Ameriki se sedaj trgajo za njegove filmske posnetke in mu ponujajo milijonsko nagrado v najboljši denarni vred-

nosti. Plüschowe sanje so se uresničile pred dnevi, iz ubogega — a podjetnega pilota se je vrnil iz Feuerlanda — večkratni milijonar.

*

Nemogoči — a resnični računi.

Dolžina človeka.

Na zemlji prebiva približno ena milijarda in 860 milijonov ljudi, ali okroglo vzeto: 2 milijardi. Ako bi zložili človeštvo po dolgoti enega za drugim krog ravnika, bi lahko ustvarili 40 tisoč km na dolgo 70 pasov. Človek je vzet po dolžini 1.50 m. Zemlja meri krog ravnika 40 tisoč km.

Človeška kri.

Po srednjem človeku se pretaka, tako okroglo vzeto, 4.4 l krvi. Ako bi zložili kri vseh ljudi na svetu v eno kocko, bi bila ena stranica te kocke dolga 200 m. Glede krvi vzemimo drug lažji primer: Človeška kri na zemlji bi šla v kanal, ki bi bil dolg 60 km, 27 m širok in 5 m globok, vendar bi še preostalo 84 tisoč kubičnih metrov krvi.

Človeške besede.

Posebni računarji so si stavili nalogo: izračunati, koliko besed je bilo izgovorjenih na svetu v 20. stoletju. Ako pomislimo, da je veliko oseb, ki samotarijo ter zelo malo govorijo, ako izvzamemo nedoraslo deco, potem se poslužuje govora 1 in pol milijarde ljudi. — Precej gostobesedna oseba izusti na dan 10 tisoč besed.

Za primer se poslužimo dejstva, da je od 1. januarja 1900 preteklo 10.000 dni, ker v noči po večini počiva človeški jezik. Sedaj pa računajmo: $1\frac{1}{2}$ milijarde $\times$ 10.000 $\times$ 10.000 = 150 bilijonov besed. Velikanska številka, ki je bila v prvih poveljnih letih na primer v Nemčiji glede denarne valute nekaj vsakdanjega.

Naše čitatelje bo zanimalo, koliko besed je bilo izgovorjenih od Kristusovega rojstva do danes.

Od Zveličarjevega rojstva do nekako 500 let po Kristusu ni bivalo na celim svetu več nego 300 milijonov ljudi.

V starem in srednjem veku so živeli ljudje bolj samotarsko življenje in bili ločeni eden od drugega, ker ni bilo pravih prometnih sredstev. V taistih časih je človeštvo tudi veliko manj govorilo nego danes, ko obiskujemo eden drugega po železnicah, na avtomobilih, v aeroplanih itd.

Za časa francoskega cesarja Napole-